

Politika Centralne banke u 2005. godini

Na osnovu člana 17 stav 1 tačka 1 Zakona o Centralnoj banci (»Sl. list RCG« br. 52/00 i br. 47/01), Savjet Centralne banke Crne Gore je, na sjednici održanoj 17.12.2004. godine, utvrdio:

POLITIKU CENTRALNE BANKE U 2005. GODINI

Polazeći od rezultata postignutih realizacijom politika u prethodnim godinama, naročito u domenu kredibiliteta bankarskog sistema i finansijske stabilnosti, Centralna banka Crne Gore će u 2005. godini realizovati sljedeće ciljeve:

1. praćenje i analiziranje stanja u ekonomskom, a naročito finansijskom sistemu Republike, u funkciji utvrđivanja i primjene efektivnih mjera monetarne politike i davanja preporuka za unaprjeđenje ekonomske politike kao preduslova bržeg ekonomskog razvoja;
 2. održavanje sigurnosti i stabilnosti bankarskog sistema i finansijske discipline kroz sveobuhvatnije sagledavanje rizika u poslovanju banaka i unaprjeđenje kontrole banaka na većoj djeljivosti prema rizicima i proširenje na oblasti definisane drugim pravnim aktima;
 3. dalje unaprjeđenje praćenja i kontrolisanja likvidnosti bankarskog sistema i novčanim rezervama Republike Crne Gore;
 4. održavanje efikasnosti i dalji razvoj platnog prometa u zemlji na novim tehnološkim osnovama;
 5. dalje unaprjeđenje efikasnosti u obavljanju poslova bankara, savjetnika i fiskalnog zastupnika organa i organizacija Republike Crne Gore;
 6. razvoj saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, međunarodnim finansijskim organizacijama i centralnim bankama;
 7. dalji razvoj kadrovske i tehničke osposobljenosti Centralne banke;
 8. analiziranje stavova i očekivanja javnog mnijenja i poboljšanje informisanosti o aktivnostima Centralne banke.
1. U funkciji praćenja i analiziranja stanja u ekonomskom, a naročito finansijskom sistemu Republike, sa ciljem utvrđivanja i primjene efektivnih mjera monetarne politike i davanja preporuka za unaprjeđenje ekonomske politike kao preduslova bržeg ekonomskog razvoja, Centralna banka će:
 - a. pratiti makroekonomska kretanja u Republici, prikupljanjem podataka od relevantnih institucija i izradom redovnih izvještaja i drugih analiza o

kretanjima u monetarnoj, privrednoj, fiskalnoj i u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom;

- b. korišćenjem makroekonomskog modela za Crnu Goru i izradom studija analizirati uticaj postojećih instrumenata monetarne i ekonomske politike i mogućnost razvoja i primjene novih instrumenata, u uslovima eurizacije;
 - c. posebno analizirati mogućnosti za održavanje makroekonomske stabilnosti, unapređenje privrednog razvoja, eliminisanja deficita tekućeg računa platnog bilansa, sniženja kamatnih stopa, eliminisanja svih rizika i održanja niskog budžetskog deficita, u uslovima postojećeg monetarnog režima koji nema izlaznu opciju;
 - d. voditi politiku optimizacije novčane mase u uslovima limitiranih monetarnih instrumenata i otežanih mogućnosti za procjenu gotovog novca u opticaju.
 - e. pratiti i analizirati međunarodna iskustva, naročito zemalja koje imaju dolarizovane ekonomije, sa ciljem sagledavanja mogućnosti korišćenja mjera monetarne i ekonomske politike u uslovima dolarizacije;
 - f. sagledavati i ukazivati na nedostatke u postojećoj statističkoj, metodološkoj i institucionalnoj osnovi za vođenje ekonomske politike, i davati preporuke za njihovo prevazilaženje;
 - g. učestovati u izradi novih i izmjeni postojećih zakonskih propisa u cilju unapredjenja poslovnog okruženja i povećanja efikasnosti rada Centralne banke i državnih institucija;
 - h. raditi na unaprjedjenju izvještajnog okvira u cilju povećanja efikasnosti prethodno pomenutih mjera.
2. U cilju održanja stabilnosti i sigurnosti bankarskog sistema i finansijske discipline, Centralna banka će raditi na:
- a. daljem usklađivanju normativnog okvira sa Osnovnim principima efikasne kontrole banaka, akcentiranjem osjetljivosti na rizike u njihovom poslovanju, uz uvažavanje individualnog pristupa u tretmanu rizičnog profila svake banke pojedinačno;
 - b. razvoju postojećih i uvođenju novih tehnika posredne i neposredne kontrole u funkciji sveobuhvatnijeg praćenja rizika, uz sprovođenje edukacije zaposlenih u bankama u funkciji kvalitetnijeg i sveobuhvatnijeg upravljanja rizicima;
 - c. vršenju analiza za stresno testiranje sistema, sa ciljem korigovanja pojedinih segmenata politike kontrole banaka;
 - d. proširenju kontrole banaka na primjenu drugih zakonskih i podzakonskih akata, koji imaju uticaja na rad banaka, a naročito u oblasti sprječavanja pranja novca i borbe protiv terorizma;
 - e. preduzimanju efikasnih mjera prema bankama, praćenju njihovog sprovođenja i efikasnom sankcionisanju banaka koje ih ne primjenjuju, u funkciji sprječavanja prenošenja negativnih efekata na bankarski sistem;

- f. licenciranju banaka i izdavanju drugih saglasnosti u funkciji preventivne zaštite deponenata, jačanja konkurentnosti i širenja korporativne kulture u bankarstvu;
 - g. davanju podrške svim politikama, mjerama i aktivnostima koje doprinose zaštiti povjerenaca banaka, jačanju finansijske discipline i smanjenju rizika u poslovanju banaka, a koje su izvan neposredne regulacije i kontrole Centralne banke;
 - h. uspostavljanju i daljem unapređenju saradnje sa drugim regulatornim i kontrolnim institucijama iz zemlje i inostranstva.
3. Centralna banka će, u funkciji daljeg unapređenja upravljanja likvidnošću bankarskog sistema i novčanim rezervama Republike Crne Gore:
- a. voditi aktivnu politiku obavezne rezerve;
 - b. uticati na kreiranje mehanizama za eliminisanje stihijskog formiranja kamatnih stopa;
 - c. primjenom zakonom dozvoljenih instrumenata - korišćenja izdvojene obavezne rezerve i kredita za dnevnu i noćnu likvidnost, omogućavati bankama prevazilaženje problema kratkoročne nelikvidnosti;
 - d. u skladu sa raspoloživim instrumentima i potrebama preduzimati mjere u cilju izbjegavanja destabilizirajućih uticaja kratokročnog kretanja kapitala;
 - e. stvarati institucionalne i druge preduslove za kvalitetnije upravljanje suvišcima likvidnosti u Republici, podsticanjem razvoja međubankarskog tržišta, tržišta novca i operacija na otvorenom tržištu;
 - f. upravljati novčanim rezervama Republike, u zemlji i u inostranstvu, uz poštovanje principa minimiziranja rizika i maksimiziranja koristi;
 - g. raditi na unaprjeđenju i razvoju platnog prometa sa inostranstvom, daljim stvaranjem neophodnih institucionalnih preduslova;
 - h. obezbjeđivati potrebnu količinu i apoensku strukturu eura i vršiti adekvatnu distribuciju novčanica i kovanog novca za potrebe finansijskih transakcija.
4. Centralna banka će obezbjeđivati održavanje efikasnosti i dalji razvoj platnog prometa u zemlji putem:
- a. zaokruživanja regulatornog okvira za novi platni sistem donošenjem Zakona o platnom prometu u zemlji i dopuna podzakonskih akata u skladu sa iskustvima stečenim u praksi;
 - b. unaprjeđenja funkcionisanja novog međubankarskog platnog sistema;
 - c. razvoja i implementacije informacionog sistema za sprovođenje prinudne naplate, kao i razvoja centralnog registra računa, u skladu sa rješenjima koja proizlaze iz Zakona o izvršnom postupku;
 - d. kvalitetnog obavljanja platnog prometa u zemlji za klijente Centralne banke.

5. U cilju daljeg unaprjeđenja efikasnosti u obavljanju poslova bankara, savjetnika i fiskalnog zastupnika organa i organizacija Republike Crne Gore, Centralna banka će:
 - a. razvijati nove i unapređivati kvalitet postojećih usluga koje pruža organima i organizacijama Republike;
 - b. voditi sve depozitne račune Vlade nakon njihovog gašenja kod poslovnih banaka i prenosa sredstava na jedinstveni račun kod Centralne banke, i obavljati platni promet u zemlji i sa inostranstvom za organe i organizacije Republike;
 - c. pripremati i davati preporuke i savjete Vladi u vezi finansiranja tekućeg budžetskog deficita, granice domaćeg i inostranog zaduživanja i javnog duga, povećanja priliva stranih direktnih investicija kao preduslova ubrzanja ekonomskog rasta, kao i ukupne ekonomske politike, najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće;
 - d. pratiti priliv i upotrebu finansijskih sredstava dodijeljenih Republici putem kredita i donacija, kao i drugih sredstava iz inostranstva;
 - e. realizovati aukcije državnih zapisa.

6. Razvoj saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, međunarodnim finansijskim organizacijama i centralnim bankama, Centralna banka će realizovati putem:
 - a. daljeg unaprjeđivanja saradnje sa Svjetskom bankom realizovanjem funkcije fiskalnog agenta Državne zajednice SiCG, a naročito u dijelu obavljanja finansijskih transakcija za potrebe servisiranja dugova Republike Crne Gore prema Svjetskoj banci i ispunjavanja preuzetih obaveza u domenu sprovođenja neophodnih reformi i uslova za dobijanje finansijske pomoći od ove institucije;
 - b. aktivnog učestvovanja, shodno zakonskim nadležnostima, u procesu pridruživanja Evropskoj uniji;
 - c. intenziviranja saradnje sa međunarodnim finansijskim i drugim organizacijama kroz uspostavljanje neposrednog kontakta, prikupljanje informacija i praćenje aktivnosti ovih organizacija;
 - d. praćenja i unaprjeđenja realizacije već postignutih sporazuma i iniciranje nove saradnje sa drugim centralnim bankama;
 - e. okončanja pregovora sa Narodnom bankom Srbije, vezano za podjelu imovine i obaveza i podjelu javnog duga i definisanja modela za uspostavljanje platnog prometa između Republika;
 - f. preduzimanja drugih aktivnosti na afirmisanju ugleda Centralne banke na međunarodnom planu.

7. Centralna banka će raditi na daljem razvoju vlastite kadrovske i tehničke osposobljenosti, putem:

- a. edukacije zaposlenih, prvenstveno u dijelu unaprjeđivanja savremene poslovne komunikacije, korespondencije i protokola;
 - b. unaprjeđivanja tehnološke opremljenosti i razvoja i podizanja nivoa sigurnosti informacionog sistema Centralne banke;
 - c. razvoja aplikativnih softvera savremenim alatima i migracijom postojećih aplikacija u WEB okruženje.
8. Analiziranje stavova i očekivanja javnog mnijenja i poboljšanje informisanosti o svojim aktivnostima, Centralna banka će vršiti kroz:
- a. dalje unapređivanje komunikacije, kako u okviru Centralne banke, tako i sa ukupnom javnošću – partnerima, građanima, domaćim i stranim medijima i interesnim grupama;
 - b. informisanje javnosti putem medija koje će, pored obavještanja o redovnim aktivnostima, biti usmjereno i na edukaciju o funkciji Centralne banke Crne Gore, kao i na povećanje percepcije javnosti o značaju finansijske stabilnosti i fiskalne discipline.